

Motion till riksdagen 2024/25:1995

av Erik Ottoson (M)

Etablerandet av en ny myndighet för jakt- och viltförvaltningsfrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att inrätta en ny viltmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av en digitalisering och automatisering av hela eller delar av beslutsprocessen för ansökningar om vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av att digitalisera och automatisera hela eller delar av kontrollen över vapen som importeras till Sverige samt att dessa når slutkund på ett legalt sätt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Som jag flera gånger tidigare har beskrivit i motioner har Sverige en i grunden väl förankrad jaktlagstiftning som bygger på en mångtusenårig jakttradition som har utvecklats till att vara en del av den svenska folksjälen. Med viltförvaltningstanken och etiken i fokus har Sverige idag funnit en modell för jakt och viltförvaltning som är värd att vara stolt över. Ingenting är så bra så att det inte kan förbättras och den regering som leder landet måste förstå grundbultarna i den svenska jakten för att kunna förvalta den svenska jakten på ett långsiktigt hållbart och korrekt sätt.

Jag vill påminna om att den svenska myndighetsstrukturen för hantering av frågor som rör jakt, viltvård och viltförvaltning i dagsläget är väldigt splittrad. Naturvårdsverket hanterar de nationella viltförvaltningsfrågorna, länsstyrelserna ska hantera lokala beslut om jakt och Polisen hanterar vapenfrågorna. Var och en av dessa myndigheter har ett annat huvuduppdrag som innebär att jaktfrågorna inte kommer i det första rummet och i vissa fall på direkt kollisionskurs med andra delar av myndigheternas intentioner. Detta märker jägarkåren av då man som jägare ofta upplever att man behandlas

styvmoderligt och att statliga tjänstemän har en annan agenda än det som är bäst för den svenska jakten. Denna sorts upplevelser skapar en misstro mot Myndighetssveriges förmåga att hantera jaktfrågor rättvist och på ett sakligt sätt varför åtgärder krävs från regeringens sida för att komma tillrätta med situationen. Att upprätthålla förtroendet för våra allmänna institutioner är en av kärnuppgifterna för staten.

En myndighet med ett samlat ansvar för frågor som rör jakt och viltförvaltningsfrågor vore mot bakgrund av vad som anförts ovan ett stort steg i rätt riktning. Myndigheter ska aldrig tillåtas bli intresseorganisationer för sina ansvarsområden men med en ny myndighet där fokus ligger på att skapa goda förutsättningar för svensk jakt, förenkla för jägare och vapenägare och värna vårt jaktliga kulturarv så kan förtroendet för staten förhoppningsvis förbättras i jägarkåren. Den nya myndigheten bör ta över de frågor som rör jakt från Naturvårdsverket och uppgiften att hantera vapenfrågor inklusive vapenlicenser från Polisen. Även de jaktliga frågor som idag beslutas av länsstyrelserna bör övervägas om även de ska överföras till den nya myndigheten.

Riksdagen har tidigare tillkännagivit för regeringen att en ny viltmyndighet bör inrättas. Det finns ingen tid att förlora varför det är av vikt att regeringen tillgodoser riksdagens tillkännagivande snarast och att riksdagen återupprepar sitt ställningstagande genom tillkännagivande till regeringen.

I dagsläget dras handläggningen av ansökan om vapenlicenser med mycket långa handläggningstider. Detta innebär stora problem såväl för jägare som för vapenhandlare som måste hålla vapnen i lager utan att ha möjlighet att få betalt för dem eller ta in fler vapen för försäljning tills de redan befintliga är överlämnade till en ny ägare. Ett skäl till de långa handläggningstiderna är att hanteringen av ansökningarna i många delar sker manuellt utan fullgoda digitala stödverktyg eller lösningar. Allt fler myndigheter övergår till att handlägga ärenden om myndighetsutövning mot enskild genom automatiserade beslutssystem eller genom mer fullgoda digitala stödssystem för mänskliga handläggare. Då en stor del av handläggningen av ansökan om vapenlicenser handlar om att kontrollera sökandens ansökan, jämföra med andra register samt begära kompletteringar av inskickade ansökningar finns goda förutsättningar för att hela eller stora delar av processen kan automatiseras. Goda exempel på denna sorts automatiserat beslutfattande finns hos Transportstyrelsen och hos vissa kommuner vilka kunnat lösgöra stora resurser från tidsödande och repetitiva arbetsuppgifter. På så sätt har dessa myndigheter höjt servicenivån gentemot allmänheten och samtidigt lösgjort resurser till mer kvalificerade arbetsuppgifter. Risken för osakliga variationer i bedömningen av ansökningar har också minskat då de automatiserade beslutssystemen arbetar utifrån förutbestämda och förutsägbara parametrar.

Dagens hantering av vapenimporter i kommersiell skala lämnar även den mycket att önska kring hur väl kontrollen av vapen som importeras till Sverige sker hela vägen från tullen till svensk konsument. Genom effektivare digitala lösningar där tullen och ansvarig tillståndsmyndighet för vapenlicenser kan utbyta information automatiskt och sömlöst kan risken att importerade vapen hamnar på svarta marknaden minska.

Erik Ottoson (M)